

Wiesław Maria Barwicz **1913 – 2002**

Wiesław Barwicz urodził się 14 III 1913 we Lwowie. W roku 1932 ukończył Gimnazjum im. Romualda Traugutta w Brześciu n. Bugiem. Studia wyższe odbył na Oddziale Elektrycznym Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej w latach 1932-37. W roku 1938 odbył roczną praktykę w Societe Generale d'Electricite de Paris. Po powrocie do kraju podjął pracę w Polskich Zakładach Philips w Warszawie.

Kampanię wrześniową odbył w szeregach Szwadronu Łączności Mazowieckiej Brygady Kawalerii. Po zakończeniu działań wojennych powrócił do Zakładów Philips, gdzie pracując jako zastępca kierownika produkcji lamp elektronowych miał możliwość zaopatrywania Armii Krajowej w trudno dostępne części radiowe. Za te zasługi, a zwłaszcza za wykonanie w warunkach konspiracyjnych serii 25 odbiorników radiowych, został w roku 1944 odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi przez gen. Bora-Komorowskiego.

W kwietniu 1945 rozpoczął pracę w Zarządzie Technicznym Polskiego Radia w Łodzi. Z ramienia tej instytucji kierował przejętą przez Państwo fabryką wzmacniaczy „IKA”, a następnie Państwową Wytwórnią Lamp Radiowych w Dzierżoniowie. W roku 1950 fabryka została przeniesiona do Warszawy pod nazwą „Zakłady Wytwórcze Lamp Elektronowych im. Róży Luksemburg”, a inż. Barwicz został jej dyrektorem technicznym. W r. 1956 z jego inicjatywy powstało Centralne Laboratorium Elektroniki w Warszawie, przekształcone po kilku miesiącach w Przemysłowy Instytut Elektroniki (PIE). Inż. Barwicz objął stanowisko dyrektora naczelnego tego instytutu. Dzięki jego inicjatywie powstały też kolejno oddziały PIE we Wrocławiu i w Toruniu, a następnie zakłady doświadczalne w Warszawie, Bolesławcu (ZAP), Wrocławiu (DOLAM) i w Koszalinie.

W Dzierżoniowie inż. Barwicz zetknął się ze specjalistami uruchamiającymi fabrykę odbiorników, sąsiadującą z jego zakładem. Część z nich przeszła później do pracy na ówczesny Wydział Mechaniczno-Elektrotechniczny PWr. Nawiązane znajomości, a zwłaszcza osobiste kontakty z prof. Andrzejem Jellonkiem, spowodowały powierzenie mu w roku 1948 wykładów z lamp elektronowych na PWr. Związki z PWr nie ustały po przeniesieniu fabryki lamp do Warszawy. W roku 1954 na Wydziale Łączności PWr została utworzona Katedra Elektroniki, której kierownictwo powierzono inż. Barwiczowi, zatrudniając go na stanowisku zastępcy profesora. W roku 1956 inż. Barwicz został mianowany docentem, a w 1968 otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego.

Mieszkając i kierując ogromnym zakładem w Warszawie, dojeżdżał co dwa tygodnie do Wrocławia, by wygłosić wykłady i odpowiednio pokierować swym bardzo wtedy młodym zespołem. Wypromował 16 doktorów, a sześciu z nich uzyskało tytuły profesorskie. Dzięki Profesorowi powstała we Wrocławiu naukowa szkoła elektroniki próżniowej, która przez 40 lat dostarczała krajowemu przemysłowi doskonale wyszkolonych specjalistów, a placówkom badawczym – pracowników naukowych, cenionych równie wysoko w kraju, jak i za granicą.

Prof. Barwicz był inicjatorem i pionierem wielu nowoczesnych kierunków i technologii w dziedzinie elektroniki próżniowej. Z jego inicjatywy we Wrocławskim Oddziale PIE powstał silny ośrodek specjalizujący się w nowoczesnej technice mikrofalowej, w którym opracowano pierwsze w kraju lampy z falą bieżącą i mikrofalowe układy scalone. Najważniejsze osiągnięcia prof. Barwicza wiążą się jednak z różnorodnymi zastosowaniami

wiązek elektronowych. Pod jego kierunkiem opracowano pierwsze w kraju mikroskopy elektronowe oraz spawarki i piece elektronowiązkowe, a technologię spawania wiązką elektronową wdrożono w wielu zakładach przemysłowych.

Doświadczenie i wiedza prof. Barwicza znalazły odbicie w jego książkach: „Podstawy konstrukcji i technologii lamp elektronowych”, „Zastosowania optyki elektronowej”, „Zastosowanie wiązek elektronowych w przemyśle i badaniach naukowych” oraz „Wiązka elektronowa w przemyśle”

W roku 1968 Katedra Elektroniki PWr została przekształcona w instytut (ITE), a w roku 2002 w Wydział Elektroniki Mikrosystemów i Fotoniki PWr. Prof. Barwicz został pierwszym dyrektorem tego instytutu i funkcję tę pełnił do roku 1977. Po przejściu na emeryturę w roku 1978 pracował nadal jako doradca naukowy w Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Elektroniki Próżniowej.

Został odznaczony Krzyżem Kawalerskim (1958) oraz Krzyżem Oficerskim (1974) Orderu Odrodzenia Polski, a także Medalem Politechniki Wrocławskiej.

Zmarł 18 I 2002 w Izabelinie k. Warszawy i tam został pochowany.

Autor: prof. Andrzej Hałas

Wrocław, październik 2009